

15. maj 2013

Regionalt vækstpartnerskab 2013 mellem regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland

Dansk økonomi er fortsat udfordret. Der investeres ikke nok i danske virksomheder, og der bliver ikke skabt tilstrækkeligt med nye private arbejdspladser. Dette skyldes ikke kun den internationale økonomiske krise, men også at Danmark ikke er tilstrækkelig konkurrencedygtig. Regeringen har senest med Vækstplan DK taget et vigtigt skridt i retning af at forbedre konkurrenceevnen ved at sænke virksomhedernes omkostningsniveau og gennem en række initiativer at styrke produktiviteten. Samtidig styrker regeringens vækstplaner udviklingsmulighederne på større erhvervsområder, hvor danske virksomheder har international konkurrencekraft.

Vækstforum for Region Midtjylland har ligeledes med sin erhvervsudviklingsstrategi "En globalt konkurrencedygtig region" for 2010-2020 taget en række initiativer for at fremme ny vækst og jobskabelse i regionen via indsatser, der understøtter energi og miljø, fødevarer, velfærdsinnovation og turisme. Vækstforums indsats skal blandt andet ses i lyset af OECD's anbefalinger i rapporten "Reviews of Regional Innovation: Central and Southern Denmark 2012".

Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er enige om, at den nationale og den regionale indsats for vækst og nye private arbejdspladser skal ses i sammenhæng, og at der er behov for bedre koordination både mellem de enkelte vækstfora og mellem den nationale og den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling. Derved opnås størst mulig effekt af de midler, der anvendes på området.

På den baggrund indgik parterne i forsommeren 2012 en aftale om et regionalt vækstpartnerskab og har bl.a. som led i udmøntningen af aftalen udarbejdet en fælles klyngestrategi, ligesom Vækstforum for Region Midtjylland har bidraget med indspil til arbejdet i regeringens vækstteams, til strategien for at tiltrække og fastholde udenlandske virksomheder i Danmark og til evalueringen af kommunalreformen på området for regional udvikling. Hertil kommer initiativer, som fortsat er under udmøntning, som fx partnerskabet for sundheds- og sygehusinnovation, og et tættere samarbejde mellem videregående uddannelser og erhvervslivet. Samtidig er koordination og samarbejde på tværs af vækstfora styrket på en række områder, fx med etableringen af Videntcenter for Kystturisme og det Nationale Kontaktforum for Vækst i Vindmøllesektoren.

Denne aftale følger op på evalueringen af kommunalreformen og arbejdet i vækstteams mv. Aftalen supplerer den indsats, der blev aftalt med Vækstpartnerskabsaftalen for 2012 og som er indeholdt i Vækstforums handlingsplan for 2013-2014. Parterne er på den baggrund enige om en række initiativer inden for tre indsatsområder:

1. Fælles opfølgning på regeringens vækstplaner mv.
2. Styrket sammenhæng mellem erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen
3. Styrket regional resultatopfølgning, arbejdsdeling og koordination

Parterne vil – med inddragelse af Danmarks Vækstråd – løbende overvåge fremdriften i aftalen om vækstpartnerskabet, der gennemføres inden for eksisterende økonomiske og administrative rammer.

1. Fælles opfølgning på regeringens vækstplaner mv.

Regeringen har som led i arbejdet med ny erhvervs- og vækstpolitik nedsat vækstteams på otte større erhvervsområder, hvor danske virksomheder har international konkurrencekraft. Vækstteams har fået til opgave at foretage et servicetjek af vækstvilkårene på de enkelte erhvervsområder. Arbejdet skal munde ud i konkrete bud på, hvordan vækstmulighederne for virksomhederne kan styrkes. På baggrund af anbefalingerne vil regeringen fremlægge konkrete vækstplaner på de enkelte erhvervsområder. Der er nedsat vækstteams for Det Blå Danmark, kreative erhverv-design, vand, bio og miljøløsninger, sundheds- og velfærdsløsninger, energi og klima, fødevarer, turisme og oplevelsesøkonomi samt IKT og digital vækst.

Parterne er enige om at iværksætte nedenstående konkrete initiativer, der følger op på arbejdet i vækstteams og de foreløbigt fremlagte vækstplaner og som er aktuelle i forhold til Vækstforum for Region Midtjyllands arbejde med at udmønte sin erhvervsudviklingsstrategi. De kommende vækstplaner kan danne grundlag for yderligere konkrete samarbejdsprojekter mellem Vækstforum og regeringen.

a) En styrket fødevarerindsats i Midtjylland

I Region Midtjylland findes et stærkt fødevarer miljø med en række store og små virksomheder, universitet, GTS-institutter og interesseorganisationer samlet geografisk. Det drejer sig fx om FoodNetwork – Fødevarersektorens innovationsnetværk og forskerparken Agro Business Park, som ligger ved Foulum sammen med en række af Aarhus Universitets jordbrugsvidenskabelige miljøer. Parken fungerer som inkubator og tilbyder faciliteter, netværk og vejledning. Hertil er knyttet et selvstændigt, privat kapital selskab, der har midler til risikovillige investeringer i virksomheders tidlige fase. Ligeledes findes Agro Food Park ved Skejby, som er en virksomhedspark for landbrugs- og fødevarer virksomheder og har som mål i 2020 at blive blandt verdens fem største videns- og innovationscentre inden for landbrug, fødevarer, sundhed og bioenergi. I nærhed af parken ligger endvidere GTS-instituttet AgroTech, Videntcenter for Landbrug, Økologisk Landsforening og en afdeling af Teknologisk Institut ligger også i Aarhus-området.

Vækstforum for Region Midtjylland har været med til at understøtte fødevarerindsatsen, som har været en af regionens megasatsninger i hele perioden fra 2007 - 2013.

Samlingen af produktion, kompetencer, viden og erfaringer giver mulighed for synergieffekter og samarbejdsrelationer – og er dermed en stærk innovationsplatform. En videreudbygning og fokusering af regionens fødevarerindsats kan skabe værdi for hele landets fødevarer virksomheder og være med til at udvikle nye virksomheder, produkter og processer.

Fødevarer sektoren er præget af mange selvejere, særligt i primærsektoren, hvorimod der er relativt færre nye innovative iværksættere. En fortsat udvikling af iværksætermiljøet i Midtjylland vil kunne bidrage til at sikre at få flere nye innovative virksomheder med vækstpotentiale ind i solide vækstforløb. Derudover kan der med fordel udvikles særlige udviklingsforløb for fødevarer iværksættere med henblik på at sikre fortsat dynamik og innovation i fødevarer sektoren. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativer:

- *Dansk deltagelse i et Food KIC.* Parterne vil fortsætte arbejdet for, at EIT udbyder et Knowledge and Innovation Community (KIC) med fokus på fødevarer i 2014 samt at arbejde for en stærk dansk deltagelse. Et KIC er et offentlig-privat partnerskab med fokus på aktiviteter inden for forskning, innovation, uddannelse og entreprenørskab og udbydes af Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT). Regeringens arbejde for at fremme dansk deltagelse i et evt. KIC vil derfor bl.a. ske i løbende forhandlinger i Ministerråds- og Kommissionsregi. Erhvervs- og Vækstministeriet og Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil invitere de regionale vækstfora og andre relevante parter til at drøfte mulighederne for at indgå i processen med at fremme etableringen af et KIC på fødevarerområdet og sikre dansk deltagelse heri.

- *Drøfte en fortsat styrkelse af Region Midtjyllands fødevareindsats.* Erhvervs- og Vækstministeriet, Fødevareministeriet samt eventuelt andre ministerier vil invitere Vækstforum for Region Midtjylland og andre relevante aktører, fx GTS-institutter og uddannelsesinstitutioner, til en drøftelse i 2013 af, hvordan Midtjyllands fødevareindsats kan videreudvikles efter 2014. I den forbindelse drøftes særligt, hvordan Vækstforum for Region Midtjylland fremover kan fokusere på at skabe gunstigere forhold for etableringen af nye virksomheder i sektoren. Det kan fx ske i samspil med statslige tiltag. Vækstforum for Region Midtjylland vil igangsætte en dialog med andre relevante vækstfora om, hvordan man kan styrke samarbejdet særligt i Vestdanmark med henblik på at sikre kritisk masse i indsatsen i fødevaresektoren, og hvordan indsatsen kan være til gavn for virksomheder og arbejdstagere i andre regioner.
- *Videreudvikle fødevarefestivalen Food Festival.* Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland vil arbejde sammen om at videreudvikle fødevarefestivalen, Food Festival. Fødevarefestivalen blev afholdt første gang i 2012. Festivalen blev afholdt i Aarhus med 27.000 gæster og over 200 organisationer, virksomheder m.fl. Bag festivalen står Food Organisation of Denmark (FOOD), Region Midtjylland, Aarhus Kommune, Aarhus Universitet, Landbrug & Fødevarer, Aarhus Festuge, AgroTech, Agro Food Park, Væksthus Midtjylland, Future Food Innovation og Visit Aarhus. Videreudviklingen kan ske ved at inddrage flere dimensioner, herunder understøtte unge menneskers interesse for fødevaresektoren med henblik på fremtidige jobmuligheder eller i form af etablering af egen fødevarevirksomhed. Derudover kan festivalen brande fødevaresektoren både nationalt og internationalt til gavn for mange små og mellemstore virksomheder.

b) Bioøkonomi og bioenergi

Stigende fødevareknaphed, som følge af stigende befolkningstilvækst og pres på dyrkbar jord, betyder at vi må udnytte og optimere vores biologiske ressourcer langt mere effektivt. Derfor er de biobaserede løsninger – eller bioøkonomien – en afgørende del af den grønne omstilling, der er behov for i Danmark og i resten af verden. Det er en udfordring at kunne muliggøre anvendelsen af biomasse til bioraffinering og andre energiformål, samtidig med at der sikres tilstrækkelig biomasse til produktion af fødevarer, foder og andre produkter. Derfor er der behov for, at de danske forsyningskæder justeres med henblik på at øge tilgængeligheden af den biomasse, der allerede nu er i overskud, og kan indgå i en bioøkonomisk forsyningskæde. Desuden påpeger ”+10 mio. tons planen”, at det vil være muligt med en betydelig øget dansk produktion af biomasse uden, at det går ud over produktionen af fødevarer og miljøet.

Der er store perspektiver inden for udvikling af bioenergi, og der er allerede

taget en række vigtige skridt for at videreudvikle teknologier og logistiske løsninger. Blandt andet i forbindelse med Maabjerg Energy Concept (MEC), hvor der planlægges at producere miljøvenlig kraftvarme, biogas, brændstof og næringsstoffer til gødningsformål, ved brug af 2. generationsteknologier baseret på bæredygtig biomasse. Innovationsnetværket for Biomasse (INBIOM) samler desuden videninstitutionerne og virksomheder på biomasse-området for at skabe samarbejde og innovation.

Større bioenergi-projekter baseret på 2. generationsteknologier, fx MEC, kan være med til at udvikle de næste skridt mod helhedsorienteret bioraffinering, hvor der samproduceres varme og el, biogas og transportbrændstof, og udnyttes næringsstoffer til gødningsformål og på længere sigt fremstilling af biomateriale og -stoffer. På den vis udnyttes synergien mellem forskellige tekniske løsninger optimalt. Teknologiske og logistiske løsninger som udvikles, er derfor transfererbare til mange andre anvendelser i relation til bioøkonomi og bioenergi. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Optimere og udvikle forsyningskæden og teknologien for bæredygtig biomasseproduktion og videre forarbejdning.* Parterne vil undersøge mulighederne for at udvikle og optimere dyrkningsmæssige, teknologiske og logistiske løsninger i forsyningsleddet til og teknologien for bioraffinering inden for halm, biologisk affald fra fødevarerproduktion, dagrenovation mv., som vil kunne forsyne bl.a. bioenergiproduktion. Som led heri vil parterne undersøge hvilke tiltag, der kan iværksættes for at øge mængden af tilgængelig biomasse for bioraffinering uden at mindske fødevarerproduktionen.

c) Sundheds- og velfærdsinnovation

Danmark har især inden for lægemiddel- og medicoområdet en erhvervs-klynge, der står stærkt internationalt og bidrager betydeligt til væksten herhjemme, men også på andre sundheds- og velfærdsområder har Danmark gode muligheder for at skabe vækst og beskæftigelse. Der er et betydeligt uudnyttet erhvervspotentiale inden for hjælpemidler, service- og driftsløsninger, rådgivning og sundheds-it. Inden for disse områder er der dog langt færre virksomheder, som har formået at omsætte kompetencer udviklet på det danske marked til vækst og markedsandele på det globale marked.

Regeringen fremlægger i maj måned en vækstplan for sundheds- og velfærdsløsninger, der vil skabe rammerne for, at Danmark i de kommende år står godt rustet til at omsætte de globale vækstmuligheder på sundheds- og velfærdsområdet til gavn for vækst og jobskabelse herhjemme.

Vækstforum Midtjylland har i sin erhvervsudviklingsstrategi ligeledes fokus på at udnytte det erhvervsmæssige potentiale i ny sundheds- og velfærdsinnovation.

Forskningsindsatsen inden for sundheds- og velfærdsområdet i Region Midtjylland er betydelig og udgør et prioriteret område. Årligt bruges over én milliard kroner på forskning og udvikling på hospitalerne i Region Midtjylland, ligesom Aarhus Universitetshospital er forskningsmæssig primusmotor for den sundhedsfaglige forskning i regionen.

Hertil kommer, at vækstforum og regionen siden 2007 har haft fokus på sundhedsteknologisk innovation, erhvervsfremme og kommercialisering af forskningsresultater. Konkret har Vækstforum for Region Midtjylland etableret MedTech Innovation Center (MTIC) til at varetage erhvervsudviklingsdelen af regionens sundhedsteknologi-satsning. MTIC har udstationeret medarbejdere på regionshospitalerne i Horsens, Randers og Aarhus Universitetshospital, som hjælper disse hospitaler med forretningsudvikling og udvikling af nye produkter, der løser konkrete kliniske behov, og som kan afsættes på det internationale marked. Indsatsten har også til hensigt at skabe flere start-ups inden for det sundhedsteknologiske område.

Herudover har Region Midtjylland i samarbejde med de relevante brancheforeninger udviklet en proces for intelligent/innovativt offentligt udbud, med henblik på at sikre at udbudsprocessen lettes.

Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativer:

- *Styrkede rammer for offentlig-privat samarbejde om klinisk forskning.* Parterne er enige om at arbejde for at forbedre forholdene for klinisk forskning, herunder særligt rammerne for samarbejdet mellem sundhedsvæsenet, forskningsmiljøerne og virksomhederne. På den baggrund vil regeringen udarbejde en handlingsplan for samarbejde mellem private og offentlige aktører om klinisk forskning. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil invitere Region Midtjylland og øvrige interesserede regioner til at bidrage til dette arbejde. Parterne er ligeledes enige i at fremme koblingen og samarbejdet mellem forskning og erhvervsudvikling på sundheds- og velfærdsområdet.
- *Offentlig-privat samarbejde om markedsåbning og erhvervsudvikling på sundheds- og velfærdsområdet.* Parterne er enige om at styrke mulighederne for, at det private erhvervsliv kan udnytte erfaringer og kompetencer indlejret i den offentlige sektor i Danmark på sundheds- og velfærdsområdet til udvikling af konkrete produkter, services eller nye innovative løsninger, der kan afsættes på det internationale marked.

Derfor vil regeringen arbejde for at fremme udvikling af effektive og omkostningsfokuserede løsninger i ældreplejen og på andre kommunale velfærdsområder, herunder fx social- og sundhedsområdet, som kan øge virksomhedernes incitament til at innovere.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Erhvervs- og Vækstministeriet vil i efteråret 2013 invitere Region Midtjylland til en drøftelse af muligheder for, at virksomheder får adgang til at omsætte offentlig viden og kompetence på sundheds- og velfærdsområdet til at udvikle, teste og afprøve nye og innovative forretningskoncepter i forbindelse med regionens investeringer på 12 mia. kr. i sygehusbyggeri.

d) Indsatser for vækst i digitale kreative erhverv og i møbelbranchen

Danmark har en række erhvervsmæssige styrker inden for design og kreative erhverv. Dansk design og arkitektur er kendt verden over, og ikke mindst den danske mode- og beklædningsbranche har de senere år øget omsætningen markant. Samtidig ses en stigende international efterspørgsel efter livsstils- og designprodukter samt en øget efterspørgsel efter kreativt, digitalt indhold til brug på smartphones, tablets mv. Desuden er der stigende fokus på, hvordan design og kreative erhverv kan bidrage til innovation og vækst i produktions- og servicevirksomheder i det øvrige erhvervsliv.

Regeringen har i februar 2013 fremlagt sin vækstplan for kreative erhverv-design. Vækstplanen indeholder en række initiativer, som bl.a. skal styrke de kreative erhvervs forretningsmæssige kompetencer og adgang til finansiering, samt positionere Danmark som et internationalt vækstcenter for arkitektur, mode og design. Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er enige om at styrke væksten i de kreative erhverv. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativer:

- *Styrke væksten i de digitale, kreative erhverv.* De digitale, kreative erhverv har et stort vækstpotentiale, men der er behov for en indsats, der bl.a. styrker de digitale, kreative erhvervs markedsmodning, internationalisering og innovation med andre industrier. Producentforeningen, Shareplay og en række andre aktører arbejder derfor på at etablere det landsdækkende klynge-projekt *Interactive Denmark*, der skal skabe vækst og arbejdspladser i spilbranchen og beslægtede kreative, digitale forretningsområder. Innovationsnetværket Animation Hub søges inddraget i processen. Regeringen har via Markedsmodningsfonden åbnet mulighed for, at initiativer som fx *Interactive Denmark*, kan søge om støtte til erhvervsrettede aktiviteter på lige fod med andre ansøgere. Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er enige om at arbejde for, at *Interactive Denmark* etableres i løbet af 2013 med en flerårig indsats.
- *Følge op på anbefalinger fra tænketank om udvikling og innovation i den danske møbelbranche.* Ca. en tredjedel af virksomhederne i den danske møbelindustri er placeret i Region Midtjylland. Gennem en længere årrække har den danske møbelindustri oplevet en markant tilbagegang i omsætning og beskæftigelse. Det skyldes ikke blot krisen, men også en række underliggende forhold som tab af konkurrenceevne til de nærmeste konkurrenter. Innovationsnetværket

for Livsstil - Bolig & Beklædning har sammen med en række aktører i møbelbranchen nedsat en tænketank, der skal belyse udviklingen, og komme med forslag til, hvordan væksten kan styrkes i branchen. Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland vil sammen gå i dialog med relevante aktører om opfølgning på de forslag, som tænketanken måtte fremkomme med.

e) Samarbejde om udbredelse af bredbånd og mobildækning

Der er fortsat områder i Region Midtjylland, hvor virksomheder og forbrugere ikke kan få den bredbåndshastighed eller den mobilforbindelse, de ønsker. Dette hæmmer erhvervsudvikling og bosætning i regionen. Vækstforum Midtjylland har oplevet eksempler på virksomheder, som har været nødt til at flytte fra områder med dårlig dækning og vurderer, at utilstrækkelig kapacitet på den digitale infrastruktur begrænser anvendelsen af digitale løsninger indenfor såvel uddannelses- som sundhedsområdet.

Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Lokalkendskab skal understøtte udbredelsen af bredbånd.* Vækstforum har som koordinerende enhed en række muligheder for at understøtte udbredelsen af bredbånd med højere hastigheder og mobildækning i områder med dårlig dækning, som kan tages i brug hvor det er relevant, fx udbredelse af information, fælles planlægning i samarbejde med bredbåndsudbydere og intelligente, offentlige indkøb. Erhvervs- og Vækstministeriet og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har en stor viden på området, som vil kunne hjælpe regionerne med at identificere Vækstforums muligheder.

Erhvervs- og Vækstministeriet vil tage initiativ til et møde med relevante parter om de regionale muligheder for at fremme bredbånds- og mobildækningen i området. Relevante parter kan blandt andre være regionen, kommunerne, bredbåndsudbydere, repræsentanter for forskellige uddannelsesområder og erhvervslivets repræsentanter. Den konkrete mødekreds vil blive aftalt mellem Vækstforum, Erhvervs- og Vækstministeriet og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

I forbindelse af mødet skal Vækstforum med sit lokalkendskab bidrage til at identificere områder i regionen, hvor begrænset adgang til bredbånd med højere hastigheder er en hindring for erhvervsudvikling og bosætning.

Regeringen vil i forlængelse af udspillet *Bedre bredbånd og mobildækning* give kommunerne klare rammer for fremover at spille en mere aktiv rolle i at fremme adgangen til bredbåndsinfrastruktur, hvor dækningen i dag er mindre god.

f) Vækstløft til små og mellemstore produktionsvirksomheder

Danmark har en bred underskov af små og mellemstore produktionsvirksomheder. Internationale sammenligninger viser dog, at Danmark har sværere ved at skabe vækstvirksomheder end sammenlignelige lande. Det er vigtigt, at der skabes nye produktionsjob i Danmark. Der igangsættes derfor en landsdækkende indsats, der kan styrke produktiviteten og konkurrenceevnen i op til 1000 små og mellemstore produktionsvirksomheder. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Etablering af vækstprogram.* Parterne er enige om at etablere et vækstprogram for små og mellemstore produktionsvirksomheder, der udbydes via de regionale væksthuse i samarbejde med bl.a. GTS'erne. Under vækstprogrammet tilbydes virksomhederne et indledende Væksttjek, hvor der bl.a. sættes fokus på forhold såsom fx automatisering, forretningsmodeller målrettet vækst, beskyttelse og kommercialisering af viden mv. Som opfølgning på væksttjekket vil virksomhederne kunne ansøge om medfinansiering til fx en konkret gennemgang af virksomhedens automatiseringspotentiale, ekstern rådgivning til beskyttelse af viden efter tysk forbillede, herunder udarbejdelse af patentansøgning mv. Erfaringerne fra Vækstforums indsats "Fremtidens industri" inddrages i arbejdet med det kommende vækstprogram.

Vækstprogrammet vil blive koordineret med andre relevante indsatser, herunder det kommende program for videnbaseret innovation i SMV'er (DK-SMV), jf. regeringens innovationsstrategi. Her kan erfaringerne fra det midtjyske program "Genvej til ny viden", hvor fokus er på vidensamarbejde mellem forskere og SMV'er, også inddrages.

g) Øget genanvendelse og ressourceeffektivitet på tværs af regioner og erhvervsområder

Den stigende efterspørgsel efter ressourcer har i en årrække presset råvarepriserne op, og evnen til at genanvende er således blevet et vigtigere konkurrenceparameter. Nye grønne forretningsmodeller med fokus på redesign af produkter og produktionsprocesser kan øge genanvendelse eller helt fjerne spild. Hvor der allerede er spild, viser erfaringer fra bl.a. Kalundborg og Storbritannien med industriel symbiose, at én virksomheds spildprodukt kan være en anden virksomheds ressource. Spildprodukter såsom halm, biologisk affald fra fx fødevarerproduktion, dagrenovation mv. kan bl.a. være en vigtig ressource.

I Region Midtjylland er der allerede etableret en række samarbejdsprojekter i forhold til øget genanvendelse og ressourceeffektivitet, bl.a. inden for økologisk byggeri, grøn teknologi og bæredygtige grønne indkøb. På den baggrund er parterne enige om følgende konkrete initiativer:

- *Udbredelse af industriel symbiose.* Der er igangsat et nationalt program om mindre spild gennem industriel symbiose, hvor alle regionerne deltager. Vækstforaene skal bl.a. på basis af regionale erhvervsmæssige styrker hjælpe med at udbrede symbiosesamarbejder mellem virksomheder.
- *Fremme af grønne forretningsmodeller.* Der er etableret en Grøn Omstillingsfond. Parterne vil med afsæt heri indgå et samarbejde om et program, der kan bistå små og mellemstore virksomheder i deres udvikling, fx vedrørende re-design af produkter og produktionsprocesser.
- *Fremme af bæredygtig biomasse.* Parterne er enige om, at Vækstforum for Region Midtjylland foreslår deltagere til det biopanel og det partnerskab for bæredygtig biomasse, der nedsættes i regi af regeringens vækstplan for vand, bio & miljøløsninger i løbet af 2013.

2. Styrket sammenhæng mellem erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen

Virksomhederne har brug for adgang til kvalificeret arbejdskraft for at kunne skabe vækst og flere arbejdspladser. Arbejdskraftudbuddet skal derfor bedst muligt matche efterspørgslen fra virksomhederne for at bidrage til at reducere ledigheden. Erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen er delt mellem en række offentlige aktører. For at styrke aktørernes indbyrdes samarbejde og den virksomhedsrettede indsats vil parterne i 2013 sætte fokus på tre forhold:

Beskæftigelse i Danmark ved større anlægsprojekter

Parterne vil arbejde for at understøtte udviklingen af kompetent, dansk arbejdskraft for dermed at fremme dansk beskæftigelse ved etableringen af planlagte anlægsprojekter som større sygehusbyggerier og infrastrukturprojekter, som fx Femern Bælt, metrobyggeri, jernbaner, motorveje, letbaner mv. Beskæftigelsesministeriets ekspertudvalg vedrørende kvalifikationsbehov og uddannelsesinitiativer for ledige er pt. i gang med at kortlægge arbejdskraftbehovet set i lyset af de store infrastrukturinvesteringer med henblik på at kunne komme med anbefalinger om uddannelsesinitiativer for ledige. Parterne er enige om:

- *Implementering af relevante initiativer fra Beskæftigelsesministeriets ekspertudvalg vedrørende infrastrukturinvesteringer og kvalifikationsbehov og uddannelsesinitiativer for ledige.* Efter ekspertudvalget har afgivet sin rapport og anbefalinger til regeringen, drøftes de relevante initiativer af de regionale vækstfora og de regionale beskæftigelsesråd med henblik på, hvordan man bedst muligt kan understøtte implementeringen af de relevante initiativer.

Den regionale indsats kan fx bidrage til koordineret opkvalificering af arbejdsstyrken via midler fra Socialfonden.

Styrket samspil mellem vækstfora og beskæftigelsesråd

Der er generelt behov for at øge samarbejdet mellem vækstfora og beskæftigelsesråd i regionerne. Parterne er derfor enige om:

- *Samarbejde mellem Vækstforum og det regionale beskæftigelsesråd.* Parterne er enige om, at sekretariatene for vækstforum og beskæftigelsesregionens sekretariat i større omfang skal samarbejde og være i dialog om udviklingen af relevante projekter, således at opkvalificering og beskæftigelsespolitiske overvejelser i den tidlige udviklingsfase indtænkes i relevante regionale erhvervsfremmeprojekter. Parterne er enige om at samarbejdet i Region Midtjylland tager afsæt i den aftale, som Vækstforum og Beskæftigelsesrådet for Region Midtjylland har indgået i januar 2013, herunder om analysesamarbejde og om årlige møder med henblik på at udvikle fælles initiativer. Vækstforum og Beskæftigelsesrådet vil desuden videreføre Kompetencemidt som den fælles regionale platform, hvor efteruddannelsesbehov drøftes og koordineres med de tre VEU-centre i forhold til at sikre en effektiv indsats på det regionale og lokale niveau. Beskæftigelsesrådet og det regionale vækstforum vil derudover fortsat være gensidigt repræsenteret.

Styrket koordination i kontakten til virksomheder

Parterne er enige om at sikre større sammenhæng i den virksomhedsrettede kontakt fra offentlige erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesaktører, med henblik på at styrke koordination og større effekt i indsatsen. En række aktører anvender i dag kunde-kontaktsystemer, der gør det muligt for de offentlige aktører at få kendskab til andre offentlige aktørers kontakt til private virksomheder. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Styrket koordination og samarbejde om det virksomhedsopsøgende arbejde.* Erhvervs- og Vækstministeriet vil indkalde til en drøftelse om Væksthusenes kunderegistreringssystem (CRM) for herigennem at få en viden om mulighederne i dette system, i forhold til at sikre koordination såvel i det virksomhedsopsøgende arbejde som ved registrering i forbindelse med opkvalificerings- og beskæftigelsesindsatsen. I Region Midtjylland vil Vækstforum kunne bidrage med resultaterne af arbejdet i Midtjysk Erhvervsudviklings Akademi (MEAmidt), som er et tilbud til alle i det midtjyske erhvervsudviklingssystem, som arbejder med at forbedre vilkårene for iværksættere og virksomheder. MEA er skabt i et samarbejde mellem Region Midtjylland, kommunerne i region Midtjylland og Væksthus Midtjylland.

3. Styrket regional resultatopfølgning, arbejdsdeling og koordination

Evalueringen af kommunalreformen viser samlet set, at intentionerne med etableringen af de regionale vækstfora i vid udstrækning er blevet indfriet. Vækstforas regionale erhvervsudviklingsstrategier har skabt et tydeligere strategisk fundament for de regionale indsatser for vækst og erhvervsfremme. Evalueringen af kommunalreformen peger dog også på behovet for at styrke den regionale resultatopfølgning, arbejdsdeling og koordination blandt statslige, regionale og lokale aktører. Derfor vil parterne i 2013 sætte fokus på tre forhold:

Øget fokus på effekt

Vækstforum for Region Midtjylland har stort fokus på resultater og effekt af den regionale erhvervsfremmeindsats. En stor del af erhvervsfremmeindsatsen har i de første år efter kommunalreformen taget sigte på at udvikle og opbygge gode regionale rammebetingelser for de regionale erhvervmæssige styrkepositioner og effekten heraf kan først opgøres efter en vis periode. Andre projekter virker dog allerede på den korte bane. De forskellige typer af erhvervsfremmeindsats har derfor forskellige tidshorisonter for, hvornår effekten kan måles. Evalueringen af kommunalreformen peger dog på, at det fortsat er en udfordring for alle regionale vækstfora, at kvantificere og dokumentere resultaterne af vækstforas indsatser for vækst og erhvervsfremme. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativer:

- *Forny samarbejdet om evaluering og effektmåling.* Parterne vil forny samarbejdet mellem de regionale vækstfora, Erhvervs- og Vækstministeriet og Danmarks Statistik med henblik på løbende at kunne overvåge og dokumentere vækstforas resultatskabelse på linje med hvad der gøres i statslige indsatser. Dokumentation kan blandt andet - hvor det er relevant - ske på baggrund af allerede indsamlede CPR- og CVR-numre. Disse informationer om deltagende virksomheder og personer i regionale projekter samles i en fælles database, der vil gøre det lettere at evaluere og sammenligne effekterne på tværs af forskellige typer af indsatser. Ved at bruge CPR- og CVR-numre reduceres indrapporteringskravene fra deltagerne, da en række oplysninger kan indhentes i Danmarks Statistiks databaser.
- *Udvikling af effektkæder frem mod strukturfondsperiode 2014-2020.* Parterne vil samarbejde om den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling med fokus på den kommende strukturfondsperiode 2014-2020. I samarbejdet sættes i 2013 særligt fokus på at udvikle effekt-kæder, som de danske strukturfondsprogrammer opbygges om, samt at øge fokus på effekt i etableringsfasen ved nye projekter.

Øget hjemtag af forskningsmidler fra EU

Parterne aftalte i 2012 at samarbejde om at styrke innovationskapacitet og forskning som udviklingsdynamo. Fra 2014-2020 forventes flere midler til en række af EU's forsknings- og innovationsprogrammer. I forlængelse heraf og med afsæt i regeringens innovationsstrategi, vil parterne særligt samarbejde om at styrke hjemtagningen af EU-midler til forskning og innovation.

Midtjyllands EU-kontor (Central Denmark EU Office) faciliterer sammen med Enterprise Europe Network, lokale erhvervscentre og Væksthus Midtjylland samarbejde mellem europæiske og danske virksomheder og organisationer i EU's programmer. Gennem projektet iFacilitator laves opsøgende arbejde rettet mod virksomheder og videninstitutioner for at skabe grundlag for større deltagelse i europæiske forskningsprojekter. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Styrke koordinationen i hjemtagningen af EU-midlerne.* Med innovationsstrategien skal der etableres et styrket samarbejde, "EU-DK Support", der skal understøtte den danske deltagelse i EU-programmer inden for forskning, innovation, erhvervsudvikling og iværksætteri. Samarbejdet skal sikre, at danske forskere og virksomheder får velkvalificeret, effektiv og rettidig hjælp og rådgivning i deres EU-arbejde, samt at danske forskere og virksomheder får overblik over mulige EU-støttemuligheder. Parterne er enige om, at der i 2013 udarbejdes en aftale, der skal beskrive EU-DK Supports services fra 2014. Erhvervs- og Vækstministeriet samt Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser definerer sammen med de rådgivende aktører, herunder de regionale vækstfora, hvordan EU-rådgivningen kan samtænkes i praksis. I den forbindelse kan Region Midtjylland bidrage med erfaringer fra det allerede etablerede samarbejde mellem Aarhus Universitet, VIA University College, Aarhus Universitetshospital og Midtjyllands EU-kontor om at styrke effektiviteten i hjemtagning af EU-forskningsmidler.

Koordinere statslige og regionale forsknings- og innovationsprogrammer

Virksomheder, der ønsker at forske og innovere, har i dag adgang til en række programmer og ordninger i både internationalt, statsligt og regionalt regi. Der er taget en række initiativer for at modernisere og undgå overlap i disse programmer og ordninger. Der er dog behov for yderligere koordination. Denne koordination skal ske på baggrund af innovationsstrategiens målsætning om at gennemføre en forenklingsspakke for alle offentlige innovationsordninger med udgangspunkt i de dertil hørende fire principper, som skal sikre en bedre udnyttelse af samarbejdsfladerne mellem innovationsordningerne, forenklet og ensartet

administration, service og kommunikation koordineres med brugeren i centrum og endelig et princip om øget fokus på effekt gennem et fælles metodedesign for evalueringer samt systematiske tværgående evaluering og måling. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Samarbejde om en effektiv, styrket innovationskapacitet.* Parterne vil indgå konkrete aftaler om i videst muligt omfang at benytte de fire fælles principper igennem samarbejdsaftaler mellem innovationsordninger i regionalt og statsligt regi. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og Erhvervs- og Vækstministeriet vil i 2013 invitere vækstfora og relevante fagministerier til dialog om udmøntningen af de fire principper og udviklingen af et nyt samlet program for videnbaseret innovation i SMV'er.

I løbet af foråret identificeres konkrete samfundsudfordringer via INNO+ processen, der kan danne baggrund for at udpege områder, hvor der i fremtiden kan etableres innovationspartnerskaber.

Regeringen har i 2013 igangsat fire pilotpartnerskaber, der skal sikre erfaringer med forskellige samarbejdsmodeller. Pilotpartnerskaberne igangsættes inden for klimatilpasningsløsninger, alternative vandkilder, bæredygtig og effektiv svineproduktion samt smart energy. I løbet af foråret identificeres konkrete samfundsudfordringer via INNO+ processen, der kan danne baggrund for at udpege områder, hvor der i fremtiden kan etableres innovationspartnerskaber.

Parterne er ligeledes enige om at sikre en løbende dialog mellem ressortministerierne og de regionale vækstfora om samarbejdsmuligheder i relation til pilotpartnerskaberne og de kommende innovationspartnerskaber, der skal bidrage til at løse samfundsudfordringer med nationalt og globalt sigte, jf. regeringens innovationsstrategi.

Udvikling, professionalisering og internationalisering af de danske klynger

Parterne har som led i innovationsstrategien nedsat et Forum for klynge- og netværksindsatsen. Forummet skal understøtte klyngeudviklingen i Danmark og sikre sammenhæng og synergi mellem lokale, regionale, nationale og internationale klyngeindsatser. I dette forløb opfordres parterne til i fællesskab at have en dialog om klarere arbejdsdeling for derved at skabe grundlag for, at klyngerne opnår kritisk masse, samt for at undgå en spredt og ukoordineret indsats blandt klyngerne. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Udmøntning af strategi for samarbejde om Danmarks klynge- og netværksindsats.* Parterne vil samarbejde om at fremlægge og gennemføre en strategi for samarbejde om Danmarks klynge- og netværksindsats. I forlængelse af dette vil parterne professionalisere

og sikre sammenhæng og synergi mellem lokale, regionale, nationale og internationale klyngeindsatser og innovationsnetværk.

Styrke sammenhæng mellem regionale og lokale erhvervsudviklingsindsatser i landdistrikter

Parterne er enige om at skabe en bedre sammenhæng mellem de regionale og de lokale udviklingsstrategier med erhvervsrettet fokus samt udnytte mulighederne for fælles projekter. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Sammenhæng i regionale og lokale udviklingsstrategier.* Parterne er enige om, at de regionale vækstfora får sæde i udvælgelseskomiteen for udpegning og godkendelse af lokale aktionsgrupper og deres lokale udviklingsstrategier for ny programperiode 2014-2020 under landdistriktsprogrammet og fiskerifondsprogrammet. Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter forventer, at udvælgelseskomiteen nedsættes efteråret/vinter 2013/2014.